

A tavaszi gabonák állapota a közép-dél-bulgáriai régióban március harmadik dekádjában jó.

Автор(и): доц. д-р Златина Ур, ИРГР, Садово; доц. д-р Евгений Димитров, ИРГР, Садово

Дата: 23.03.2025 Брой: 3/2025

A március második tíznaposának végén bekövetkezett rövid hidegidőszakot, a negatív minimumhőmérsékleteket és a virágzásba lépő gyümölcsfákra vonatkozó minusz 3°C alatti kritikus értékeket követően, március végén változás következik be az agrometeorológiai viszonyokban. Az időszak napjainak nagy részében instabil időjárás, a normál feletti hőmérsékletek határozzák meg a körülményeket, ami felgyorsítja a mezőgazdasági növények vegetációját.

A gyümölcstermő növények esetében, a kritikus minimumhőmérsékletek kockázata nélkül, a következő fejlődési stádiumok zajlanak le: rügyduzzadás, bimbózáson és virágzás a csonthéjas gyümölcsfajoknál.

Fotó© Dr. Ur Zlatina egyetemi docens és Dr. Dimitrov Evgeniy egyetemi docens

Március harmadik tíznaposában a búza túlnyomórészt a szárhasítás stádiumában lesz.

„A télibúza állapota március harmadik tíznaposára Dél-Közép-Bulgária régiójában jó” – osztják meg tapasztalataikat Dr. Ur Zlatina és Dr. Dimitrov Evgeniy egyetemi docsek a Szadovói Növényi Genetikai Erőforrások Intézetéből. Idén, az elmúlt 5-6 évvel ellentétben, hó is esett, ami a talaj nedvességtartalmának pótlása mellett megvédte a növényeket a hidegtől (negatív hőmérsékletektől). A beállított vetési időszaknak – október végétől november elejéig – köszönhetően a búza novemberben kelt ki, és az elmúlt évekhez hasonlóan nem lépett téli nyugalmi állapotba. A növények jól túrték a február második felében bekövetkezett hidegidőszakot, és a növényállomány sárgulása (növényperzselődés) nem figyelhető meg. A 2025. március 5. és 17. közötti tavaszi hőmérsékletek hatására Dél-Közép-Bulgária régiójában felgyorsult a télibúza vegetációja. Jelenleg az állományok a szárhasítás stádiumában vannak – intenzív szárhasítás. A régióban eddig nem voltak gazdaságilag jelentős csapadékok, de reméljük, hogy az előrejelzett csapadékmennyiségek valóra válnak, és segítenek a normál növények kialakításában.

A növénypatológiai szakember részletes vizsgálatai alapján nem állapíthatók meg gazdaságilag jelentős betegségek támadásai. A várható csapadékok előidézhetik a lisztharmat kifejlődését és terjedését. Az állományok tápanyag-utánpótlása nitrogénműtrágyával részleges adagolásban megtörtént, valamint levéltrágyázásos kezeléseket is végeztek. A gabonalevélbogár (*Lema melanopa*) elleni rovarirtó permetezés várhatóan hamarosan megkezdődik.

A gabonalevélbogár komoly veszélyt jelent a búzatermesre

Az időszak alatt várható záporok javítják a nedvességtartalmat a talaj felső rétegében. A talaj nedvességtartalma az 50 és 100 cm-es rétegekben a téli gabonanövények alatt az ország számos részén, néhány keleti terület kivételével, a tavasz kezdetére kielégítőtlenségre csökken. Szokatlanul alacsony, a teljes vízkapacitás 65%-a alatti a talaj nedvességtartalma szintje Északnyugat-Bulgária egyes helyein, például a Nikolaevo agrometeorológiai állomáson.

Az előrejelzés szerint a következő időszakban gyakori záporok nehezíthetik a növényvédő permetezések végrehajtását a gyümölcsültetvényekben számos betegség kórokozója ellen: varasodás, virág- és hajtásmolyhosodás (korai barna rothadás), őszibarack levélfodrosodás. A talajművelés és a közepesen korai tavaszi növények vetésére kedvezőbb feltételek az időszak elején alakulnak ki. A következő időszak egybeesik a napraforgó vetés agrotechnikai határidejével Dél-Bulgáriában.

Forrás: NIMH